

Návrh na schválenie všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny pre domácnosti v Slovenskej republike – fáza II.

1. Predkladaný materiál navrhuje východiská pre riešenie situácie spojenej s vysokým nárastom cien elektrickej energie na území Slovenskej republiky a ich dopadom na odberateľov elektriny v domácnosti.
2. Účelom materiálu je zabrániť negatívnemu vplyvu vysokého nárastu cien elektriny na najzraniteľnejších odberateľov elektriny a potreba riešenia uvedeného prostredníctvom návrhu všeobecného hospodárskeho záujmu („**VHZ**“) na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny.
3. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky („**MH SR**“ alebo „**ministerstvo**“) na základe § 24 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladá v materiáli vláde Slovenskej republiky návrh opatrení vo VHZ na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny, pričom predkladané opatrenie predstavuje II. fázu riešenia.
4. V I. fáze riešenia vláda SR schválila VHZ na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny ktorý spočíva v zabezpečení výroby elektriny v zariadeniach na výrobu elektriny z jadrového paliva (ďalej len „**kvalifikované zariadenia**“) a v zabezpečení dodávky elektriny vyrobenej v kvalifikovaných zariadeniach v kumulatívnom ročnom množstve minimálne 5,79 TWh (resp. 6,15 TWh) v roku 2023 dodávateľovi elektriny, ktorý je akciovou spoločnosťou so 100 % majetkovou účasťou štátu v ktorej vykonáva akcionárske práva MH SR.
5. II. fáza riešenia spočíva v dodaní elektriny vyrobenej v kvalifikovaných zariadeniach vo VHZ dodávateľom elektriny, ktorí dodávajú elektrinu odberateľom elektriny v domácnosti. Za účelom zabezpečenia dodávky tejto elektriny pri zachovaní požadovanej ceny vstupuje do procesu dodávky aj dodávateľ elektriny, ktorý je akciovou spoločnosťou so 100 % majetkovou účasťou štátu v ktorej vykonáva akcionárske práva MH SR. Tento dodávateľ plní úlohu tzv. agenta, ktorý okrem rozdelenia elektriny medzi jednotlivých dodávateľov elektriny, ktorí dodávajú elektrinu odberateľom v domácnosti, zabezpečí aj zachovanie súčasnej úrovne niektorých nákladov dodávateľov elektriny, ktoré vstupujú do maximálnej ceny za dodávku elektriny pre domácnosti.
6. Materiál sa predkladá vrátane analýzy vplyvu navrhovaných opatrení vo VHZ na účastníkov trhu s elektrinou, na rozpočet verejnej správy a na podnikateľské prostredie.
7. MH SR navrhuje, za dodávateľa elektriny, ktorý je akciovou spoločnosťou so 100 % majetkovou účasťou štátu v ktorej vykonáva akcionárske práva MH SR, ktorý bude plniť úlohu agenta, bola určená spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a.s. („**SPP**“ alebo „**Agent**“). Agent dodá elektrinu vyrobenú v kvalifikovaných zariadeniach vo VHZ a v prípade potreby aj elektrinu zabezpečenú z iných zdrojov pre všetkých dodávateľov elektriny, ktorí sú subjektami zúčtovania podľa § 3, písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike („**Subjekt zúčtovania**“) a zároveň vykonávajú činnosť dodávky elektriny pre domácnosti („**Oprávnení dodávateľa**“).

8. Na základe Memoranda o porozumení o implementácii mimoriadnych opatrení na elimináciu dopadu nárastu cien elektrickej energie na vybrané skupiny odberateľov, uzatvoreného medzi MH SR, Ministerstvom financií Slovenskej republiky („**MF SR**“) a Slovak Power Holding, B.V. („**SPH**“) („**Memorandum**“) a následných rokovaní spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. („**SE**“) vyrobí a dodá Agentovi elektrinu v kumulatívnom ročnom množstve 5,79 TWh, pričom toto kumulatívne ročné množstvo sa navýši o ďalších 0,03 TWh za každý kalendárny mesiac roka 2023 nasledujúci po mesiaci, v ktorom dôjde k spusteniu do prevádzky jadrového zdroja – tretieho bloku jadrovej elektrárne Mochovce („**EMO3**“), v produkte baseload v priebehu roka 2023 za cenu 61,2077 eur/MWh.
9. Agent dodá všetkým Oprávneným dodávateľom objem elektriny za cenu 61,2077 eur/MWh, zvýšenú o koeficient K_t , definovaný vyhláškou Úradu pre reguláciu sieťových odvetví („**ÚRSO**“) č. 18/2017, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike („**Vyhláška**“), vo výške 10 %. Za Oprávneného dodávateľa sa považuje aj dodávateľ v MDS, ktorý nie je subjektom zúčtovania a preniesol odchýlku na iného účastníka trhu. V takom prípade objem elektriny dodá dodávateľ - subjekt zúčtovania, ktorý prevzal zodpovednosť za odchýlku na vstupe do MDS.
- Výsledná cena za dodávku elektriny Agentom pre Oprávnených dodávateľov je teda 67,3285 eur/MWh.
10. Pre stanovenie objemu dodávok pre jednotlivých Oprávnených dodávateľov od Agentu sa stanoví tento postup:
- a) OKTE, a.s. („**OKTE**“) vykoná prepočet podielu na trhu jednotlivých Oprávnených dodávateľov za odberné miesta, ktoré sú domácnosťami podľa stavu k 30.9.2022 v % tak, aby súčet % bol 100;
 - b) OKTE stanoví výsledné množstvo elektriny pre jednotlivých Oprávnených dodávateľov ako pomernú časť na celkovom objeme elektriny vyrobenej v kvalifikovaných zariadeniach a dodanej od SE pre Agentu (t.j. 5,79 TWh navýšený o objem za každý kalendárny mesiac, v ktorom už bude spustený zdroj EMO3) a tento údaj oznámi Agentovi, dodávateľom, MH SR a ÚRSO,
 - c) OKTE dodá SPP inicializačný diagram každého dodávateľa a potom skutočný diagram každého dodávateľa na každý mesiac v roku 2023.
11. Rozdelenie elektriny na priebeh dodávky pre jednotlivých Oprávnených dodávateľov v hodinovej štruktúre prebehne tak, že OKTE zadefinuje diagramy odberu najneskôr do 30.11.2022 pre každého Oprávneného dodávateľa podľa roku 2021 so zohľadnením aktuálneho rozdelenia odberných miest v roku 2022 (vrátane zohľadnenia vplyvu skončenia činnosti dodávateľa Slovakia Energy, s.r.o.). Diagram bude zohľadňovať odber s meraním typu „C“ a „A“ a bude definovaný pred začiatkom dodávky pre obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023. V prípade nedostupnosti dát pre merania typu „A“ za celý rok sa nahradí typovým diagramom odberu („**TDO**“).
12. Diagram nakúpi Oprávnený dodávateľ od Agentu na základe individuálnej confirmácie k EFET zmluve, alebo na základe osobitnej individuálnej zmluvy. Oprávnení dodávateľia budú Agentovi hradiť zálohové platby, splatné 23. deň mesiaca dodávky pre 100% predpokladaného odberu za obdobie aktuálneho mesiaca (v januári 2023 bude prvá

zálohová platba za spotrebu januára 2023 a cenu 67,3285 €/MWh). Zároveň Oprávnený dodávateľ zloží v prospech Agenta bankovú záruku na sumu, ktorá bude zodpovedať najmenej 25 dňom dodávky (v súlade s podmienkami dohodnutými v zmluve o dodávke elektriny medzi SE a SPP). Rozdiel sa zúčtuje vo faktúre za dodanú elektrinu 20. deň po skončení mesiaca.

13. Keďže SPP má na vlastné náklady dorovnávať dodané diagramy za denné ceny, ktoré nie sú známe, MHSR by malo SPP ako Agentovi uhrádzať zálohové kompenzácie vo výške 100% predpokladaného odberu dodávky v danom mesiaci a predpokladanú cenu v danom mesiaci. Zálohová kompenzácia bude uhradená v mesiaci predchádzajúcom dodávke elektriny.
14. Po ukončení mesiaca dodávky domácnostiam, prvýkrát po ukončení januára 2023, stanoví OKTE diagram skutočného odberu domácností zaradených do bilančnej skupiny jednotlivých Oprávnených dodávateľov v hodinovom rozlíšení. Po skončení aktuálneho mesiaca roku 2023 a následne aj po skončení príslušného roka dodávky bude nasledovať vyhodnotenie iniciálneho hodinového diagramu voči nameranému množstvu (A + C diagram) resp. voči predchádzajúcemu vyhodnoteniu.

Ak rozdiel iniciálneho diagramu a nameraných údajov bude kladný, Oprávnený dodávateľ doplatí Agentovi čiastku, vypočítanú ako súčin príslušného rozdielu množstva elektriny $\times$ (cena podľa informačného systému organizátora trhu („ISOT“) v danej obchodnej hodine – 67,3285).

V prípade, že rozdiel iniciálneho diagramu a nameraných údajov bude záporný, Agent vyplatí dodávateľovi čiastku vypočítanú ako súčin príslušného rozdielu množstva elektriny $\times$ (cena podľa ISOT v danej obchodnej hodine - 67,3285).

Vysvetlenie: ide o obdobu „Zúčtovania rozdielov“, ktoré medzi dodávateľmi a prevádzkovateľmi distribučných sietí realizuje OKTE. Riešenie zabezpečí dodávateľom časť nákladov na nákup komodity pre domácnosti tak, že presný objem dodávky bude zabezpečený 1:1, bez možnosti zneužitia.

Matematický vzorec pre stanovenie výšky platby vyplývajúcej z rozdielu iniciálneho diagramu a nameraných údajov je definovaný nasledovne:

$$P = \sum_{h=1}^m ((Id_h - Nm_h) * (CDT_h - k))$$

kde:

P = výška platby vyplývajúca z rozdielu Iniciálneho hodinového diagramu domácností a Mesačného hodinového diagramu odberu domácností v EUR, prípade kladnej hodnoty platí Oprávnený dodávateľ

Id = množstvo elektriny nominovanej v h-tej hodine vyhodnocovaného obdobia v MWh, ktoré je v Iniciálnom hodinovom diagrame domácností

Nm = množstvo elektriny Mesačného hodinového diagram pre domácnosti v h-tej hodine vyhodnocovaného obdobia v MWh,

CDT_h = cena elektriny slovenskej obchodnej oblasti na dennom trhu organizovanom OKTE, a.s. v h-tej hodine vyhodnocovaného obdobia,

m = počet hodín vyhodnocovaného obdobia,

k = 67,3285 Eur/MWh.

15. Zúčtovanie rozdielov:

(ZR) = zúčtovanie rozdielov bude prebiehať aj naďalej medzi OKTE a príslušným dodávateľom po odpočtoch. Úlohou OKTE bude rozdeliť odpočty OM na domácnosti a firmy. SPP (Agent) realizuje finančnú kompenzáciu zúčtovania rozdielov voči dodávateľom k dátumu 30.6.2024 (podľa zmluvy s SE).

Zúčtovanie rozdielov objemov dodávky pre domácnosti sa v bilančných skupinách uskutoční OKTE za:

- a) V prípade ak bude vyrovnávací cena ZR 67,3285 EUR / MWh nedôjde k finálnemu zúčtovaniu medzi SPP a dodávateľmi.
- b) V prípade ak bude vyrovnávací cena ZR iná ako 67,3285 EUR / MWh OKTE zašle hodnotu salda kladných a záporných rozdielov za dané obdobie a dotknutého dodávateľa. Následne platí kompenzácia dodávateľa podľa nasledujúceho vzťahu:

$$V_p = (CS - k) * R_{szi}$$

kde:

V_p = Veľkosť kompenzačnej platby za celkové ZR medzi agentom a i-teho Oprávneného dodávateľa v domácnosti, v prípade kladnej hodnoty platí agent a v prípade zápornej hodnoty dodávateľ

R_{szi} = Hodnota salda rozdielov i-teho Oprávneného dodávateľa v domácnosti.

CS = Vyrovnávací cena určená úradom (€/MWh) ,

k = 67,3285 Eur/MWh.

16. Cenové parametre:

Sadzby za dodávku elektriny pre domácnosti pre rok 2023 budú určené povinnosťou percentuálneho navýšenia variabilnej zložky ceny (NT aj VT) silovej elektriny (spôsob výpočtu percentuálneho navýšenia je uvedený v tab.č.1) a uplatnenia fixnej mesačnej sadzby vo výške 1,50€/mesiac. Maximálne navýšenie variabilnej zložky ceny silovej elektriny pre domácnosti bude pre rok 2023 vo výške v každej sadzbe oproti cenám schváleným zo strany ÚRSO pre rok 2022 so zohľadnením spôsobu výpočtu percentuálneho navýšenia podľa nižšie uvedenej tabuľky č.1.

Percentuálne navýšenie podľa tabuľky č.1 odzrkadľuje zmenu nákladov na odchýlku podľa platnej vyhlášky (5,21 €/MWh oproti schválenej odchýlke na rok 2022 pre každého dodávateľa samostatne), primeraný zisk bez zmeny oproti roku 2022 (3€/MWh), komodita aj s diagramom (bez zmeny oproti roku 2022). Sadzby pre domácnosti zohľadňujúce percentuálne navýšenie podľa nižšie uvedenej tabuľky č.1 budú v platnosti pre celý rok 2023.

MH SR v rozhodnutí, ktorým uloží povinnosti vo VHZ, zaviazá Oprávnených dodávateľov, aby si upravili aktuálne platné cenníky za dodávku elektriny pre domácnosti tak, aby variabilné a fixné časti jednotlivých sadzieb boli upravené spôsobom, reflektujúcu zvýhodnenú cenu komodity a príslušné nákladové parametre podľa Vyhlášky ÚRSO.

MH SR stanoví v rozhodnutí o uložení povinností vo VHZ pre každého Oprávneného dodávateľa:

- a) spôsob určenia maximálneho percentuálneho navýšenia variabilných častí sadzieb oproti variabilným sadzbám (NT a VT) v cenníkoch dodávky elektriny pre domácnosti na rok 2022 a
- b) maximálnu výšku fixných častí sadzieb v Eur za odberné miesto („OM“) a mesiac.

Maximálne percentuálne navýšenie variabilných častí sadzieb odzrkadľuje zmenu variabilných nákladov na dodávku medzi rokmi 2023 a 2022 v súlade s Vyhláškou ÚRSO. Tieto náklady pozostávajú z nákladov, ktoré sú popísané v tabuľke nižšie. Výpočet navýšenia variabilných častí sadieb na rok 2023 bude vychádzať z nasledovných parametrov:

tab.č.1

	Rok 2022	Rok 2023
cena komodity BL (€/MWh)	$CE_{PXE2022} = 61,2077$	$CE_{PXE2023} = 61,2077$
cena diagramu	$k_{2022} = 10$	$k_{2023} = 10$
odchýlka (€/MWh)	O_{2022}	$O_{2023} = 5,21$
zisk (€/MWh)	$PZ_{2022} = 3,00$	$PZ_{2023} = 3,00$
SPOLU max. cena vrátane zisku (€/MWh):	$CE_{2022} = CE_{PXE2022} \times \left(1 + \frac{k_{2022}}{100}\right) + O_{2022} + PZ_{2022}$	$CE_{2023} = CE_{PXE2023} \times \left(1 + \frac{k_{2023}}{100}\right) + O_{2023} + PZ_{2023}$
% navýšenie 2023 vs 2022 vo variabilnej (NT aj VT) silovej EE (zaokrúhlené na 4 desatinné miesta):	$\frac{CE_{2023}}{CE_{2022}} - 1$	

O_{2022} = schválená hodnota odchýlky v €/MWh pre každého dodávateľa v cenách pre domácnosti na rok 2022.

17. V prípade dodávky poslednej inštalácie („DPI“) elektriny pre domácnosti rozhodnutie MH SR, ktorým uloží povinnosti vo VHZ, tiež zaviazá dodávateľa DPI poskytnúť elektrinu pre domácnosti v režime DPI. V prípade, ak niektorý z Oprávnených dodávateľov v priebehu roka 2023 ukončí činnosť dodávateľa elektriny (pre odberateľov v domácnosti), bude zaviazaný odovzdať celý objem elektriny, ktorý mu bol dodaný od Agentu vo VHZ, dodávateľovi, ktorý prevzal jeho odberné miesta v režime DPI. Dodávka v režime DPI sa bude realizovať pri zachovaní cien určených v súlade s rozhodnutím MH SR, ktorým uloží povinnosti vo VHZ (t.j. nie v štandardných cenách DPI (reflektujúce trhové ceny), ani v sa táto cena nebude upravovať či navyšovať.